

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
VERONICA GALEA DEBONO**

Seduta ta' I-10 ta' Gunju, 2010

Talba Numru. 289/2009

Highway Auto Company Limited (C3252).

Vs

John Pisani (Id. 327231M) u Mary Pisani (Id. 244936M).

It-Tribunal

Ra I-Avviz tat-talba li permezz tieghu s-socijeta' attrici qed titlob mingħand il-konvenuti l-hlas ta' somma bilancjali ta' tlett elef, erba mijà, u erba u disghin ewro (€3494) oltre l-imħax legali konsistenti f'self ta' flus skond kambjali tal-5 ta' Frar 2007 u tas-27 ta' Awissu 2007, ammontanti għal €2532.31, kif ukoll kont tad-dawl u ilma mhallas għan-nom tal-konvenuti, ammontanti għal €256.23; hames snin permessi tax-showroom Highway Auto Dealer, Valley Road, Birkirkara ammontanti għal €582.34; prezz ta' karozza Skoda DAR 662 ammontanti għal €826.92 u bilanc ta' prezz ta' karozza Rover AAG 926 ammontanti għal €116.47 globalment ammontanti għal €4258.10

Kopja Informali ta' Sentenza

(Sic!). Illi minn din is-somma fid-29 ta' Awissu 2008, l-intimati hallsu €1863.50, biex b'hekk il-bilanc jammonta ghal €2,394.60 oltre spejjez inkorsi mill-mittenti fuq karozza Skoda DAR 662 li kellha tigi skrappjata, ammontanti ghal €200. Illi ma din is-somma ta' €2594.60, l-intimati huma debituri flimkien ma Gaetano Debattista fis-somma ta' €1024.92 skond kambjalijiet mahruga minnkom li gew iggirati favur il-mittenti, liema kambjali huma datati 25 ta' Frar 2007, u skadew fit-30 ta' Ottubru 2008, 30 ta' Novembru 2008, 30 ta' Dicembru 2008 u 30 ta' Jannar 2009. Illi ghalhekk globalment ir-rikorrenti huwa debitur (Sic!) tal-intimat fis-somma ta' €3619.92, oltre l-imghax legali pero din it-talba qegħda tigi limitata għas-somma ta' €3,494 biex ma tezorbitax il-kompetenza ta' dan it-Tribunal. Bi-ispejjes komprizi dawk ta' l-ittra ufficjali tat-30 ta' Jannar 2009 u l-konvenuti ngunti għas-subizzjoni.

Ra r-risposta tal-konvenuti li eccepew illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante li (i) l-esponenti ma jaqbilx illi l-ammont kollha pretizi minnhom permezz tal-ittra ufficjali fl-ismijiet premessi huma dovuti; (ii) fil-fatt mill-ammont ta' 2,585.60 imsemmija, l-esponenti hallsu lis-socjeta' mittenti l-ammont ta' €1,863.50 kif mistqar mid-direttur tas-socjeta' mittenti; (iii) rigward l-ammont ta' €170.04 allegatament dovuti ghall-kont ta' elettriku u ilma, dawn huma preskritti u kwindi mhux dovuti; (iv) illi l-esponenti lanqas ma huma jammettu illi huma għandhom jagħtu l-ammont ta' €826.93 konnessi mal-vettura Skoda DAR 662 u l-istess jingħad ghall-ammont ta' €465.87 ghall-iskrappjar tal-istess vettura. Dawn salv eccezzjonijiet ulterjuri, huma l-oggezzjonijiet principali ta' l-esponenti ghall-pretensjonijiet tas-socjeta' attrici.

Sema' x-xhieda ta' Costantino Borg prodott mis-socjeta' attrici.

Ra l-affidavit ta' Costantino Borg prodott mis-socjeta' attrici.

Ra l-affidavit tal-konvenut John Pisani.

Ra d-dokumenti kollha li gew esebiti.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Ikkunsidra.

Illi t-Tribunal fl-ewwel lok josserva li f'din il-kawza, l-partijiet ftit li xejn ghamlu sforz sabiex jispjegaw u jippruvaw b'mod car dak li kull wiehed minnhom qieghed jippretendi jew jallegra. It-Tribunal ihoss illi s-socjeta' attrici pproduciet provi fjakki u kemm xejn konfuzi, u donnha qed tippretendi li dan it-Tribunal jara kif ser jaghmel sens mill-konfuzjoni kollu.

Illi t-Tribunal ghalhekk ser jiehu in konsiderazzjoni kull ammont mitlub mis-socjeta' attrici separatament sabiex jipprova jasal ghall-konkluzzjoni dwar jekk tali ammont huwiex dovut jew le mill-konvenuti.

Fl-ewwel lok, fl-Avviz minnha pprezentat, is-socjeta' attrici tiddikjara li kienet selfet ammont ta' flus lill-konvenuti skond zewg kambjali tal-5 ta' Frar 2007 (Lm800), u tas-27 ta' Awissu 2007 (Lm300), t-tnejn flimkien ammontanti ghal €2532.31, skond il-kalkoli tas-socjeta' attrici (ghaliex se mai l-ammont kelli jkun ta' €2562.31).

Illi huwa ammess mis-socjeta' attrici stess illi l-ammont ta' Lm800 kien gie mhallas fid-29 ta' Awissu 2008. Fil-fatt it-Tribunal huwa tal-fehma li dan l-ammont seta' facilment ma ssemma xejn ghaliex wara kollox kien thallas, u serva biss biex ikompli jikkomplika l-istorja.

Illi dwar dan il-punt fl-eccezzjonijiet tieghu l-konvenut isemmi biss li mill-ammont ta' €2585.60 imsemmija mis-socjeta' attrici huwa kien hallas l-ammont ta' €1,863.50 (cioe Lm800). Dan jista' biss iwassal lit-Tribunal sabiex jifhem li hemm ammissjoni tacita li l-ammont ta' Lm300 għadu dovut. Fil-fatt dan jirrizulta wkoll mid-Dokument HA1, li huwa proprju kopja tal-kambjala datata 27 ta' Awissu 2007 għall-ammont ta' Lm300. Għalhekk t-talba

tas-socjeta' attrici ghall-hlas ta' €698.81 (ekwivalenti ghal Lm300) għandha tigi milqugha.

Illi s-socjeta' attrici qed tallega li hallset kont tad-dawl u ilma għan-nom tal-konvenuti, ammontanti għal €256.23. Madankollu fix-xhieda mogħtija minn Costantino Borg, jisemma l-ammont ta' Lm73, li jigu ekwivalenti għal €170.04 u mhux €256.23! Hawn ukoll jidher li s-socjeta' attrici lanqas biss indenjat ruhha telenka l-ammonti precizi li tagħhom hija qed titlob il-hlas.

Illi rigward l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni mogħtija mill-konvenuti fir-rigward ta' dan l-ammont, dan it-Tribunal jagħmel referenza għad-diversi sentenzi mogħtija mill-Qrati tagħna fejn gie dejjem ritenut illi '*il-Qorti ma tistax 'ex officio' tagħti effetti ghall-preskrizzjoni jekk din ma tigix eccepita mill-parti interessata, u ma għandhiex għalhekk tfitħex biex tara kienx applikabbi għall-kaz xi preskrizzjoni partikolari li ma tkunx giet indikata b'mod car u esplicitu minn min jinvokaha'*' (Francis Bugeja nomine vs Indira Mercieca, Appell 29 ta' Mejju 2000). Mkien fl-atti ma jidher li l-konvenuti għamlu referenza għal artikolu specifiku tal-ligi, u għalhekk it-tielet eccezzjoni tal-konvenuti qed tigi michuda.

Illi t-Tribunal josserva li kien jinkombi fuq is-socjeta' attrici li tipproduci bhala l-ahjar prova, kopja tal-kont in kwistjoni u tal-irċevuta tal-hlas li għamlet, (anki sabiex almenu jigi verifikat x'kien l-ammont preciz). Dan ma sarx alavolja s-socjeta' attrici ingħata zmien sabiex tipproduci d-dokumenti tagħha. Skond il-konvenut, dan l-ammont kien gie pacut ma ammont iehor li kien dovut lilu mis-socjeta' attrici. Għalhekk in vista tal-versjonijiet konfliggenti tal-partijiet u tan-nuqqas ta' provi konkreti fir-rigward ta' l-istess, din il-parti tat-talba tas-socjeta' attrici ma tistax tigi milqugha.

Illi fir-rigward tal-ammont ta' €582.34 mitlub mis-socjeta' attrici, rappresentanti l-hlas ta' hames snin permessi, skond ix-xhud Costantino Borg dawn kienu jikkonsistu fi hlas ta' Lm50 kull sena bejn il-2002 sal-2006, u cioe total ta' Lm250 ekwivalenti għal €582.34.

Fl-affidavit tieghu l-konvenut spjega li l-attur qatt ma inghata struzzjonijiet sabiex ihallas dawn il-permessi, u jekk hallashom, dan sar ghan-nom tas-socjeta' attrici stess u mhux ghan-nom tieghu. Fil-fatt jidher li dan huwa minnu ghaliex is-socjeta' attrici stess fl-Avviz tagħha tħid illi dawn il-permessi thall-su għan-nom tal-Highway Auto Dealer Showroom.

It-Tribunal josserva li ma gew prodotti l-ebda provi dwar x'kien l-arrangament bejn il-partijiet, u dwar min kelli jħallas il-permessi mehtiega, u ma gew prodotti l-ebda dokumenti in sostenn ta' din it-talba partikolari tas-socjeta' attrici. Għalhekk it-Tribunal għandu jistrieh biss fuq dak li jirrizulta mill-process, u cioe li dawn il-permessi milli jidher kienu jghajtu lis-socjeta' attrici stess u li ma hemm xejn x'juri li dawn kellhom jithallsu mill-konvenuti. Għalhekk anki din il-parti tat-talba tas-socjeta' attrici ma tistax tigi milquġha.

Illi fir-rigward tal-ammont ta' €826.92 (Lm355) bhala prezz tal-karozza Skoda DAR 662, u l-ammont ta' €200 sabiex din l-istess vettura tigi 'scrapped', flimkien ammontanti għal €1026.92, hawn ukoll is-socjeta' attrici naqset għal kolloks milli tissostanzja din it-talba u tipproduc farka prova in sostenn tal-istess.

Ix-xhud Costantino Borg sempliciment jghid is-segwenti kliem fir-rigward ta' dan l-ammont:- ‘.....oltre prezz ta’ karozza Skoda DAR 662, ammontanti għal Lm355...’ ghax bħallikieku dan b’xi mod ifisser jew jiprova li tali ammont huwa dovut mill-konvenuti. Għalhekk, in vista tan-nuqqas ta’ prova minn-naha tas-socjeta' attrici - li wara kolloks jekk qed tallega trid jiprova - u in vista tax-xhieda tal-konvenut dwar din il-karozza Skoda, hawnhekk ukoll it-Tribunal jidhirlu li din il-parti tat-talba tas-socjeta' attrici għandha tigi michuda.

L-istess ezatt jingħad fuq it-talba tas-socjeta' attrici ghall-hlas ta' €116.47 (Lm50) mingħand il-konvenuti ghall-vettura Rover AAG 926.

Kopja Informali ta' Sentenza

Finalment fir-rigward tal-kambjali imsemmija fl-Avviz (Dok. HA4 sa HA7), datati 25 ta' Frar 2007, u li skadew fit-30 ta' Ottubru 2008, fit-30 ta' Novembru 2008 fit-30 ta' Dicembru 2008 u fit-30 ta' Jannar 2009, kull wahda ghall-ammont ta' Lm110, minn imkien ma jidher li b'xi mod kellu x'jaqsam il-konvenut ma dawn il-kambjali, u mkien fuqhom ma jidher ismu. Ghalhekk l-allegazzjoni li dawn l-erba kambjali huma dovuti mill-konvenut hija ghal kollox infodata u bla bazi.

Tenut kont ta' dak kollu li ntqal izqed il-fuq, jirrizulta li t-talba tas-socjeta' attrici tista' tigi milqugha biss limitatament fl-ammont ta' €698.81, u xejn aktar.

Ghal dawn il-motivi, t-Tribunal jaqta u jiddeciedi billi:-

Jilqa l-ewwel, it-tieni u r-raba eccezzjonijiet tal-konvenuti; Jichad it-tielet eccezzjoni tal-konvenuti; Jilqa t-talba attrici limitatament billi jikkundanna l-konvenuti jhallsu lis-socjeta' attrici s-somma ta' sitt mijas, tmienja u disghin ewro u wiehed u tmenin centezmu (€698.81). Fic-cirkostanzi l-ispejjes tal-kawza għandhom jitqassmu kwantu għal tlett kwarti (3/4) mis-socjeta' attrici u kwart (1/4) mill-konvenuti.

**Av. Veronica W. Galea Debono
Gudikant.**

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----